

РЕЦЕНЗИЯ

**На дисертационния труд на Мария Гергинова Оряшкова,
докторант в катедра „Борба и джудо“ към Национална Спортна
Академия „Васил Левски“, София на тема:**

„СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРЕДСЪСТЕЗАТЕЛНА ПОДГОТОВКА ПРИ ПОДРАСТВАЩИ САМБИСТИ“

Научен ръководител: доц. Тодор Маринов, доктор

Рецензент: доц. Рашо Огнянов Макавеев, доктор

Общо представяне на процедурата

Анализът на документите по процедурата за придобиване на образователната и научна степен “Доктор” показва, че докторантката Мария Оряшкова е представила пълен комплект от необходимите материали. Те са в съответствие със Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав на Република България, Наредбата за придобиване на образователната и научна степен “доктор” на НСА, както и всички съпътстващи процедурата документи, с което са изпълнени изцяло административните изисквания, свързани с процедурата.

Представените от кандидатката документи за оценка и рецензия са следните:

- Дисертационен труд
- Автореферат
- Научни публикации – 2 броя.

Данни за представения дисертационен труд

Предложения за рецензия труд е в обем от 159 страници от които 146 текст и 8 страници библиография, включваща 114 източници на кирилица, 12 на латиница и три интернет източника, както и приложения.

Темата е интересна и актуална с оглед недотам добрите резултати на българския спорт като цяло. От друга страна комплексния подход използван в цялостната разработка дава някои отговори относно трудността да бъде изведен един състезател в точния момент до върховото състояние наречено – „спортна форма“.

В структурно отношение докторантския труд е разработен в съответствие с приетите норми за подобни научни разработки. Съдържа четири глави: постановка на проблема; цел, задачи, организация и методи на изследването; анализ на резултатите от изследването; изводи и препоръки.

Разработката е интересна и с амбиция за сериозна практическа приложимост.

Първа глава ни представя кратък преглед на изследвания проблем, характеристика на самбо и мястото му в групата на спортните единоборства, основни закономерности в двигателното развитие на подрастващите самбисти, фактори, определящи ефективността в действията на самбиста в условията на тренировъчна и състезателна дейност, постановка на проблема, и не на последно място възможности за прилагане на специализираната методика за предсъстезателна подготовка предложена от докторантката. Така представено изложението логично и пълноценно ни довежда до работната хипотеза.

Целта и задачите са формулирани коректно, ориентирани и разделени точно с оглед обслужване на темата и работната хипотеза на дисертационния труд.

Организацията на изследването е представена ясно и в конкретика. Експериментът включва контингент от шестнадесет състезатели експериментална и шестнадесет състезатели контролна група, но това съвсем не влияе на качествата на разработката и резултатите от анализа.

Методите на изследване и тестване са подбрани с вещина показваща добро познаване на изследваната тематика. Подробно е описана и представена експерименталната методика, както и разликите с методиката използвана от контролната група.

Интерес предизвиква експерименталната методика особено в частта отнасяща се за практиките насочени към саморегулация и подобряване на психическата подготвеност. Акцента е върху разглеждането на човека като цяло и работа насочена към ефекти във всички аспекти на цялостната система.

Дисертационният труд е много добре онагледен с тридесет и две фигури и двадесет и седем таблици. Има нужда от малка корекция при номерирането им.

Отлично е проведена статистическата обработка на получената база данни от експеримента, като анализа произтича напълно естествено от така представените резултати, които също са онагледени отлично, придружени със съответния коментар.

Изводите са синтезирани и конкретни директно произлизащи от разработката, а препоръките с приложно-практически характер.

Комплексния характер на научната разработка касаещ сериозен проблем на спортната подготовка, както и представената многокомпонентна система е иновативен и комплексен метод за регулация на сложната жива система – състезател и достигане на т.н. „спортна форма“.

Представения труд е написан в добър стил и представя едно завършено научно изследване, богато онагледено и със значителен приложен характер.

Преценка на автореферата и публикациите

Авторефератът е добре структуриран и отразява в резюме съдържанието на дисертацията. Представени са отделните основни части на труда отразяващи същността на разработката, а именно получени резултати и анализи, формирани изводи, препоръки и научни приноси.

Докторантката е изпълнила изискването за публичност на труда преди официалната защита, като е представила две публикации. Същите отразяват части от резултатите, анализите и изводите на дисертационния труд, което позволява да се изгради обективна първоначална представа за процеса на неговото създаване.

Заключение

Представената разработка е напълно оформен труд, изграден според правилата за конструиране на научни изследвания от такъв тип. Авторката демонстрира отлично познаване на изследваната тематика, отлично боравене с научната литература, точен подбор и коректна употреба на математико-статистически инструментариум.

С оглед на гореизложеното предлагам така представения дисертационен труд на Мария Оряшкова да бъде оценен по достойнство.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Мария Гергинова Оряшкова образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт.

Лично аз убедено гласувам с „ДА“.

София

26.05.2022

Рецензент:

Доц. Р. Макавеев, доктор

REVIEW

The dissertation of Maria Gerginova Oryashkova, PhD student in the Department of Wrestling and Judo at the National Sports Academy "Vasil Levski", Sofia on:

"SPECIALIZED PRE-COMPETITIVE TRAINING FOR ADOLESCENT SAMBO COMPETITORS"

Scientific adviser: Assoc. Prof. Todor Marinov, Ph.D.

Reviewer: Assoc. Prof. Rasho Ognyanov Makaveev, Ph.D.

General presentation of the procedure

The analysis of the documents on the procedure for obtaining the educational and scientific degree "Doctor" shows that the doctoral student Maria Oryashkova has presented a complete set of necessary materials. They are in accordance with the Higher Education Act, the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria, the Ordinance on the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" of the NSA, as well as all documents accompanying the procedure, which fully meets the administrative requirements with the procedure.

The evaluation and review documents submitted by the candidate are the following:

- Dissertation work
- Abstract
- Scientific publications - 2 issues.

Data for the presented dissertation

Proposals for review work is a volume of 159 pages of which 146 text and 8 pages bibliography, including 114 sources in Cyrillic, 12 in Latin and three Internet sources, as well as applications.

The topic is interesting and relevant in view of the not very good results of Bulgarian sport in general. On the other hand, the complex approach used in the overall development gives some answers about the difficulty of bringing a competitor at the right moment to the top state called - "sports form".

In structural terms, the doctoral dissertation is developed in accordance with the accepted norms for such scientific developments. It contains four chapters: statement of the problem; purpose, tasks, organization and methods of research; analysis of the research results; conclusions and recommendations.

The development is interesting and with the ambition of serious practical applicability.

The first chapter presents a brief overview of the researched problem, characteristics of sambo and its place in the group of martial arts, basic laws in the motor development of adolescent sambo wrestlers, factors determining the effectiveness of sambo actions in training and competition, problem statement, and last but not least, opportunities for application of the specialized methodology for pre-competition preparation proposed by the doctoral student. Thus presented, the exposition logically and fully brings us to the working hypothesis.

The goal and the tasks are formulated correctly, oriented and divided precisely in order to serve the topic and the working hypothesis of the dissertation.

The organization of the study is presented clearly and concretely. The experiment included a contingent of sixteen experimental competitors and sixteen control group competitors, but this did not affect the quality of development and the results of the analysis.

The methods of research and testing are selected with skill showing good knowledge of the research topic. The experimental methodology is described and presented in detail, as well as the differences with the methodology used by the control group.

Of interest is the experimental methodology, especially in the part related to practices aimed at self-regulation and improving mental preparedness. The emphasis is on the consideration of man as a whole and work focused on effects in all aspects of the overall system.

The dissertation is very well illustrated with thirty-two figures and twenty-seven tables. There is a need for a small correction in their numbering.

The statistical processing of the database obtained from the experiment was excellent, and the analysis follows quite naturally from the results presented in this way, which are also perfectly illustrated, accompanied by the relevant comment.

The conclusions are synthesized and specific directly arising from the development, and the recommendations are of an applied-practical nature.

The complex nature of the scientific development concerning a serious problem of sports training, as well as the presented multicomponent system is an innovative and complex method for regulation of the complex living system - athlete and achieving the so-called "Sports form".

The presented work is written in a good style and presents a complete scientific research, richly illustrated and with significant applied character.

Evaluation of the abstract and publications

The abstract is well structured and summarizes the content of the dissertation. The separate main parts of the work reflecting the essence of the development are presented, namely the obtained results and analyzes, formed conclusions, recommendations and scientific contributions.

The doctoral student fulfilled the requirement for publicity of the work before the official defense by presenting two publications. They reflect parts of the results, analyzes and conclusions of the dissertation, which allows to build an objective initial idea of the process of its creation.

Conclusion

The presented development is a fully formed work, built according to the rules for constructing research of this type. The author demonstrates excellent knowledge of the research topic, excellent handling of scientific literature, accurate selection and correct use of mathematical and statistical tools.

In view of the above, I propose that the dissertation presented in this way by Maria Oryashkova be evaluated with dignity.

I propose to the esteemed scientific jury to award Maria Gerginova Oryashkova the educational and scientific degree "Doctor" in the professional field 7.6. Sports.

Personally, I am confidently voting YES.

Sofia

26.05.2022

Reviewer:

Assoc. Prof. R. Makaveev, Ph.D.